

PLANERING AV NAVIGERING I SKÄRGÅRD – GIR MED KONSTANT RADIE

Att framföra ett fartyg i skärgårdar eller andra trånga farvatten utgör en ökad risk jämfört med att framföra fartygen på "öppna" vatten. En metod att öka säkerheten vid gång i trånga farvatten är att tillämpa gir med konstant radie. Med denna metod erhåller man bättre kontroll på vad som sker under giren.

Figuren utgör en liten förklaring till varför girlinje är att föredra framför bäring och avstånd när det gäller att påbörja en gir. Om fartyget ligger fel, vid sidan om sin kurslinje kommer bäring/avstånd att ge ett motsvarande fel när fartyget kommer in på den nya kursen. Vid användning av girlinje har felet ingen betydelse – fartyget kommer in rätt på den nya kursen. För att följa vad som händer under giren kontrollerar man regelbundet fartygets kurs mot utlagda kontrollinjer och kan korrigera radien. Detta medför en högre eller lägre girhastighet.

- Bestäm lämplig girradie och markera var gircirkeln börjar.

$$\psi \approx \frac{v}{R}$$

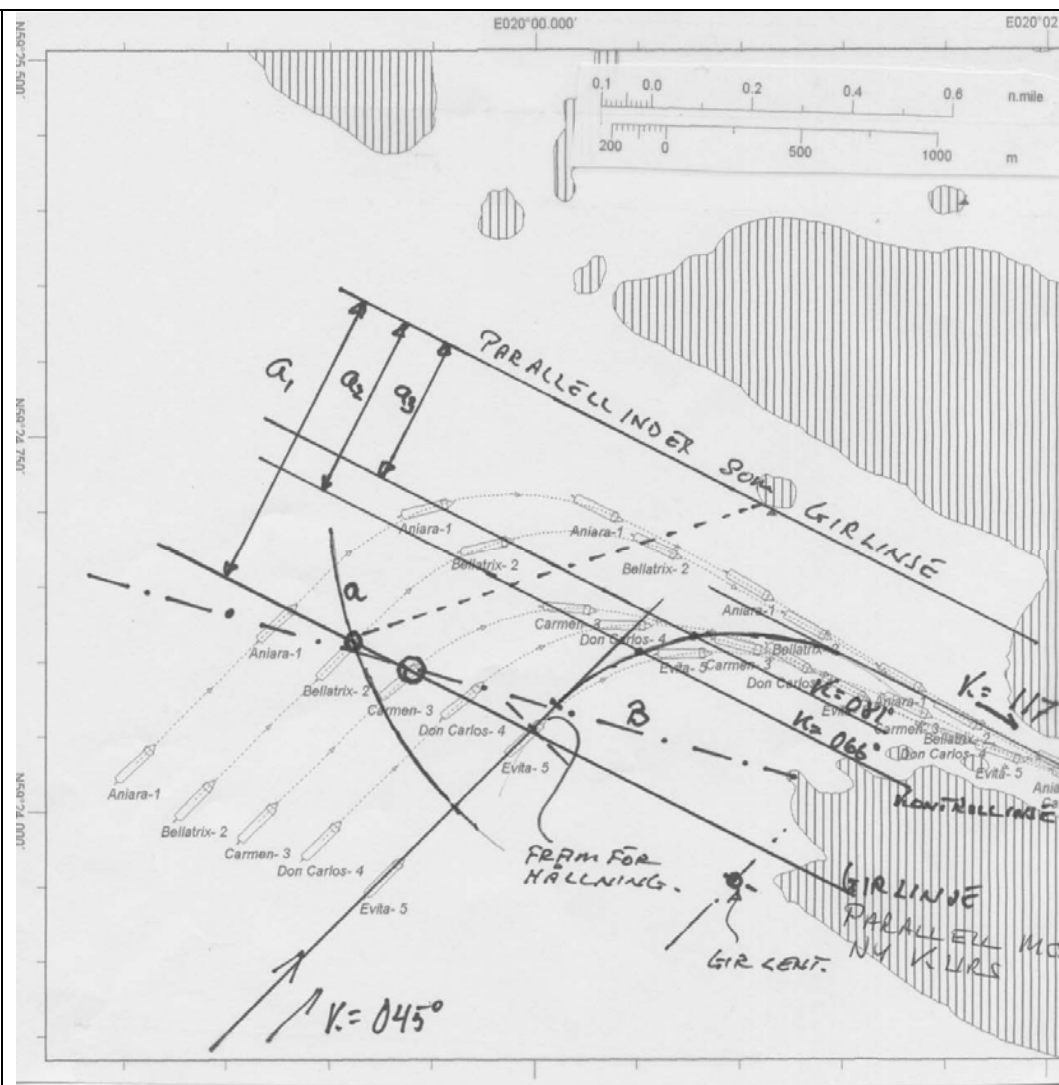
ψ = Girhastighet, °/min

v = Fart, knop

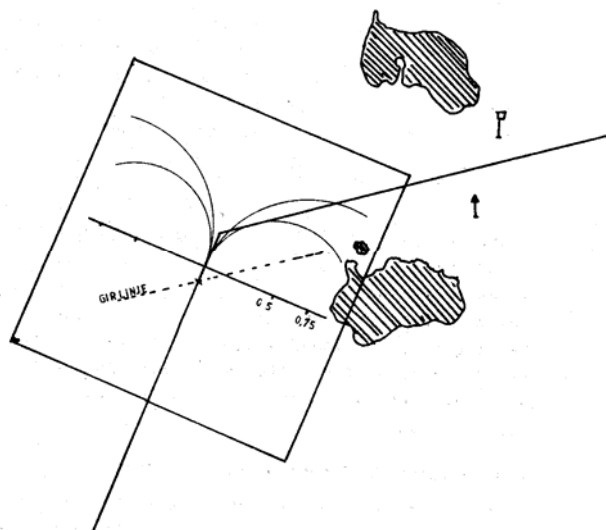
R = Girradie, M

- Markera var roderorder skall ges med hänsyn till fartygets framförhållningssträcka (Wheel-over punkten). Som en tumregel kan framförhållningssträckan antas vara lika med L_{pp} .
- Genom wheel-over punkten ritas girlinjen. **Girlinjen är en linje parallell med den nya kursen.** Försök att finna ett lätt identifierbart mål för girlinjen i avstånd och/eller sidled.
- Markera lämpliga mål och uppnådda kurser för kontroll av giren (kontrollinjer) – linjer som även dessa är parallella med ny kurs.
- Om möjligt kan man försöka finna ett lätt identifierbart mål som gircentrum. För kontroll skall då detta mål ligga tvärs under hela giren.

Referenser: "Lärobok i Navigation 3" (parallellindexmetoden samt gir med konstant radie).

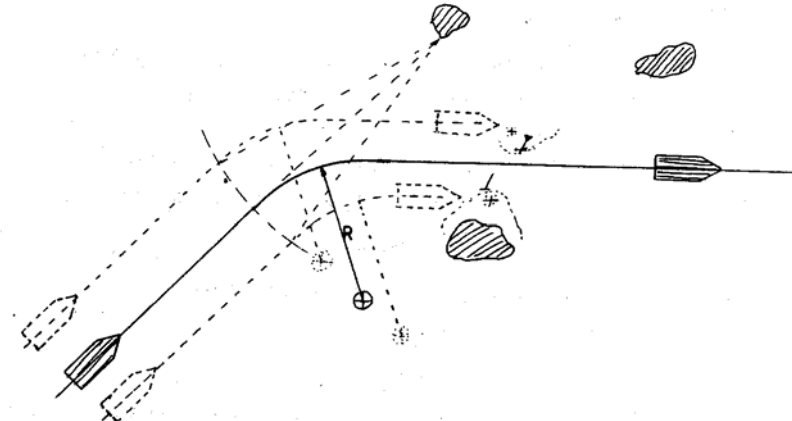

Planering. Girradie, framförhållning

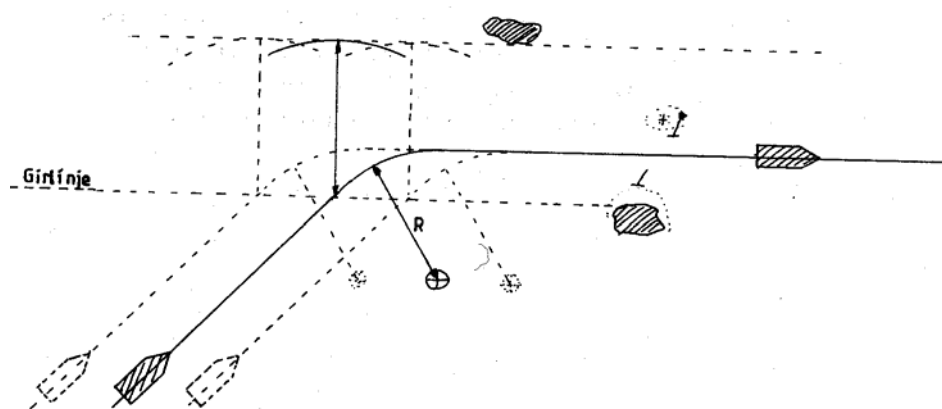
Planering av giren med hjälp av förutbestämda girradier.

Använd inte bäring – avstånd för att bestämma när giren skall påbörjas

Om man använder endast ett avstånd, alternativt en bäring finns bara en punkt där den planerade giren kommer att stämma, ligger fartyget fel i sida kommer detta att innebära att man kommer att hamna fel efter giren. Se nästa figur rörande "GIRLINJE"

Använd girlinje för att bestämma när giren skall påbörjas

Exempel på användande av girlinje alternativt parallellinje.

Om fartyget ligger fel i sida kommer användning av girlinje att medföra att fartyget hamnar "rätt" efter avslutad gir..

